

Ev ??lerinin Payla??m? ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ev ??lerinin Payla??m? ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21477>

Özet

Ev İ?lerinin Payla??m? Ölçe?i, F. Eker taraf?ndan 1994 y?l?nda Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, evli çiftler aras?ndaki ev i?leri ve **çocuk bak?m?** sorumluluklar?n?n fiili payla??m düzeylerini nicel olarak saptamak amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in temel odak noktas?, özellikle babalar?n aile içi görevlere kat?l?m yo?unlu?unu ve bu kat?l?m? belirleyen sosyo-demografik ve psikolojik faktörleri ara?t?rmakt?r. Bu araç, aile içi görev da??l?m? ve cinsiyet rolleri üzerine yap?lan ara?t?rmalar için önemli bir ölçek geli?tirme çal??mas?n?n ürünüdür.

Anahtar Kelimeler

Ev i?lerinin payla??m?, **ev i?leri**, çocuk bak?m?, baba kat?l?m?, aile içi roller, cinsiyet rolleri, ölçek geli?tirme, evlilik, **hane içi emek da??l?m?**.

Yazarlar

F. Eker (Fidan Eker).

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, hanede gerçekte?en çe?itli ev i?leri ve çocuk bak?m? görevlerinin e?ler aras?nda nas?l payla??ld??n? objektif bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, **Türkiye** ba?lam?nda babalar?n bu görevlere kat?l?m düzeylerini etkileyen faktörleri (e?itim düzeyi, gelir, e?in çal??ma durumu, geleneksel roller hakk?ndaki tutumlar vb.) derinlemesine incelemek üzere yap?land?r?lm??t?r.

Bu psikometrik araç, toplumsal de?i?imlerin aile yap?s? üzerindeki etkilerini analiz etmeye ve geleneksel **cinsiyet rolleri** alg?lar?n?n pratik uygulamadaki yans?malar?n? ara?t?rmaya hizmet ederek, aile ve sosyal politika alanlar?na veri sa?lamay? hedeflemektedir. Ölçek, özellikle ev i?i yükünün adil da??t?l?p da??t?lmad??na dair ç?kar?mlar yap?lmas?na olanak tan?r.

Yap?

Ölçek, temel olarak **hane içi emek da??l?m?** (Domestic Labor Distribution) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, sadece görevlerin fiili olarak kim taraf?ndan yap?ld??n? de?il, ayn? zamanda e?lerin bu da??l?ma ili?kin alg?lar?n?, e?itsizlikleri ve memnuniyet düzeylerini de dolayl? olarak kapsamaktad?r. Ölçek, temizlik, yemek yapma, al??veri?, tamirat ve çocuk bak?m? gibi spesifik görev alanlar?na odaklanarak, payla??m?n çok boyutlu do?as?n? yakalamay? hedefler.

Ölçülen temel **yap?**, evlilik içerisindeki sorumluluklar?n yüklenimi ve bu yüklerin e?ler arasındaki denge durumudur. Bu, genellikle sosyolojik literatürde "e?itsiz emek da???l?m?" veya "ikinci vardiya" kavramlarıyla ili?kilendirilen konular?n psikolojik ölçümünü sağlar.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak referans?nda (Eker, 1994 Yüksek lisans tezi) geçerlik çal??malar?na dair özet bilgi sunulmam??t?r. Ancak, bir ölçek geliştirme çal??ması oldu?u göz önüne al?nd???nda, orijinal tez metninde geçerlik çal??malar?n?n detaylı olarak sunulmu? olması beklenmektedir. Bu çal??malar?n muhtemelen **kapsam geçerli?i** (maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne kadar iyi temsil etti?i) ve **yap? geçerli?i** (ölçe?in teorik yapıyla uyumu) yöntemlerini içerdii varsay?lmaktadır.

Yap? geçerli?inin incelenmesi için s?kl?kla faktör analizi teknikleri kullan?lır. Gelecekteki kullan?mlarda, ölçüt ba??ml? geçerlik (örneğin, ev i?i payla??m? ile evlilik doyumu gibi d??sal de?i?kenler arasındaki korelasyon) çal??malar?n?n yapılması, ölçe?in geçerlik kanıtlar?n? güçlendirecektir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgileri de belirtilmemiştir. Bir ölçe?in güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve stabilitesini ifade eder. Bu ölçe?in geliştirme aşamas?nda, iç tutarlılı??n (Internal Consistency) yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa** katsayısı ile hesaplanm?? olması muhtemeldir. Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösteren temel bir psikometrik göstergedir.

Ayrıca, ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?n?n yapılması da ölçe?in **psikometrik** kalitesini teyit etmek açısından önemlidir. Bu tür bir çal??ma, ölçe?in kısa zaman aralıklar?nda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini inceler.

Faktör Analizi

Ölçe?in maddeleri, ev i?lerinin ve bakım sorumluluklar?n?n geni? bir yelpazesini temsil etti?inden, ke?fedici faktör analizinin (KFA) birden fazla alt boyut veya faktör ortaya çıkarm?? olması beklenir. Bu faktörler, **hane içi emek da???l?m?** yapılarındaki çok boyutlu do?asıyla yansıtılır. Olası faktörler şunlardır:

Ev ?çi Rutin Bakım ?lleri (Günlük temizlik, çama??r, yemek hazırlama).

Çocuk Bakım? ve E?itimi ?lleri (Yemek yedirme, ders çal??tırma, oyun oynama).

D?? Mekan ve A??r ?lleri (Al??veri?, fatura ödeme, tamirat, araba bakım?).

Sosyal ve Yönetimsel İ?ler (Misafir a??rlama organizasyonu, bütçe yönetimi).

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çalışması)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i. Genellikle Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılarak, katılımcılardan belirli ev i?lerini kimin yapt???na veya ne sıklıkla yapt???na dair i?aretleme yapmalar? istenmektedir. Orijinal derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Evli Bireyler (Özellikle babalar?n ve e?lerinin katılım? incelenmiştir.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 25-55 ya? aras? evli bireyler.)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan yüksek lisans tezi kapsamında, İzmir ilindeki evli çiftler üzerinde uygulanmıştır. Çalışma, babalar?n katılım? düzeylerini incelemeye odaklanmıştır.

Test Metodolojisi: Veriler, yapılandırılm?? anket yöntemiyle toplanmıştır. Ölçek maddeleri, katılımcılar?n ev i?lerine katılım? derecelerini veya sorumluluklar?n? belirtmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

Aile içi görev dağılım?, **ev i?leri**, evlilik doyumu, ebeveynlik, **psikometrik** özellikler, Cronbach Alfa, faktör analizi, aile araştırmalar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor.

Bağı? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor.

Yazma Adresi: F. Eker, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir (1994 yılı itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 1994 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanımı veya telif hakkı durumu hakkında spesifik bir bilgi bulunmamaktadır. Ölçek, bir akademik tezin parçası olduğundan, akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle tez danışmanından veya yazarından izin alınması gerekmektedir. Orijinal PDF dosyası kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Eker, F. (1994). Babalar?n çocuk bak?m? ve ev i?lerine kat?l?m düzeyleri ve belirleyicileri (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Ev ??lerinin Payla??m? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal kaynakta (kay?t sisteminde) belirtilmemiştir ve bu nedenle burada sunulamamaktadır. Maddelerin tam içeri?ine ula?mak için F. Eker'in 1994 tarihli "Babalar?n çocuk bak?m? ve ev i?lerine kat?l?m düzeyleri ve belirleyicileri" ba?l?kl? yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir. Tezin kopyas?na Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ar?ivlerinden veya Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir.